

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 14779

Tarih : 04.11.2025

10/3337

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Van-Hakkâri kara yolu üzerinde son yıllarda artan ölümlü ve yaralanmalı trafik kazaları, yol güvenliği standartlarının yetersizliğini ve altyapı eksikliklerinin ciddi bir kamu güvenliği sorununa dönüştüğünü göstermektedir. Aynı güzergahta tekrarlanan can kayıpları, yolun jeoteknik riskleri, bakım-onarım eksiklikleri ve güvenlik önlemlerinin yetersizliğiyle doğrudan ilişkilidir. Bu durum, yaşam hakkının korunması yönündeki anayasal yükümlülüklerin yerine getirilmediğini ortaya koymaktadır. Söz konusu sorunların teknik, idari ve hukuki boyutlarıyla incelenmesi, gerekli önlemlerin belirlenmesi ve kalıcı çözüm mekanizmalarının oluşturulması amacıyla bir Araştırma Komisyonu kurulmasını ve bu hususta Anayasa'nın 98'inci İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

Öznur Bartin

Hakkâri Milletvekili

GEREKÇE

Van-Hakkâri kara yolu, bölgesel ulaşım ağları içinde yalnızca yük ve yolcu taşımacılığını gerçekleştiren bir koridor olmanın ötesinde sağlık hizmetlerine erişim, ekonomik dolaşım, güvenlik lojistiği ve sınır bölgesi bağlantıları bakımından stratejik öneme sahip bir altyapı bileşenidir. Bu koridor üzerinde son yıllarda artan frekans ve şiddetle gerçekleşen ölümlü ve yaralanmalı trafik olayları teknik, idari ve kurumsal boyutlarıyla ele alınması gereken yapısal bir risk örüntüsünü işaret etmektedir.

27 Ekim 2025 tarihinde Zerneke Barajı mevki olarak bilinen kesimde meydana gelen trafik kazası Karay Ailesi mensuplarından üç yurttaşımızın yaşamını yitirmesine ve dört yurttaşımızın yaralanmasına yol açmıştır. 30 Ağustos 2025 tarihinde Hakkâri Yüksekova Van karayolu üzerinde Sarıtaş köyü yakınlarında meydana gelen trafik kazasında Sultanoğlu Ailesi mensuplarından ikisi çocuk olmak üzere beş yurttaşımız yaşamını yitirmiştir. 22 Nisan 2025 tarihinde aynı güzergahta meydana gelen minibüs ile kamyonun çarpışması olayı sonucunda sekiz yurttaşımız hayatını kaybetmiş ve on bir yurttaşımız yaralanmıştır. Son on yıl içinde aynı yol üzerinde onlarca yurttaşımızın yaşamını yitirmiş olması bu güzergâhın güvenlik standartlarından ne denli uzak olduğunu ve gerekli önlemlerin zamanında alınmadığını göstermektedir.

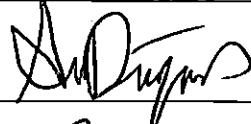
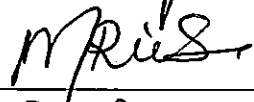
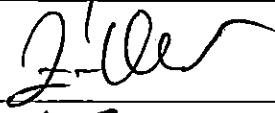
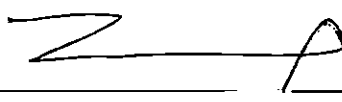
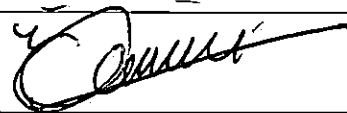
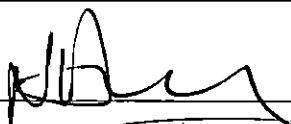
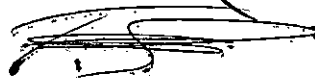
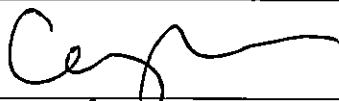
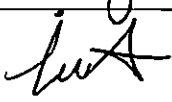
Saha bulguları ve mevcut kayıtlar ışığında Van-Hakkâri koridorunda tespit edilen temel risk alanları şunlardır. Birinci olarak yolun bazı kesimlerinde jeoteknik açıdan kritik niteliğe sahip dik kayalık şeritler bulunmakta olup bu alanlarda taş düşmesi olasılığı sürekli bir tehdit oluşturmaktadır. İkinci olarak bazı kesimlerde bariyerleme ve perdeleme uygulamaları ya hiç gerçekleştirilmemiş ya da uygulama sonrasında sürdürülebilir bakım ve denetime tabi tutulmamıştır. Üçüncü olarak yol geometrisi ve şerit genişliği standartları mevcut trafik yoğunluğu ve bölgesel coğrafi gereksinimlerle uyumlu değildir. Dördüncü olarak drenaj altyapısı ve yol kaplama kalitesi çeşitli noktalarda bozulmuş veya yetersiz kalmıştır. Beşinci olarak bakım rejimi ve uygulama sonrası kalite güvencesi prosedürleri eksik veya uygulanamaz durumda görünmektedir. Bu teknik eksiklikler ağır taşıt trafiği, iklimsel değişkenlik ve bölgenin topoğrafik özellikleriyle etkileştiğinde kaza olasılığı ve kaza sonuçlarının şiddeti artmaktadır.

Hukuki çerçeve açısından Anayasa yaşam hakkını koruyan hükümlere yer vermekte ve devlet kurumlarına pozitif koruma yükümlülüğü yüklemektedir. Uluslararası yükümlülükler bakımından taraf olunan metinler devletlere karayolu güvenliğini güçlendirme ve yurttaşlarının yaşam hakkını korumaya ilişkin somut tedbirler alma yükümlülüğü vermektedir. Bu çerçevede Van-Hakkâri karayolunda tekrar eden can kayıplarının sürmesi yalnızca idari bir zaafî değil aynı zamanda anayasal ve uluslararası yükümlülüklerin icrası konusunda ciddi bir eksikliği göstermektedir.

Bu çerçevede, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ile İçişleri Bakanlığı muhatap alınarak talep edilecek vaka bazlı veriler, teknik raporlar, bakım ve uygulama kayıtları, idari ve adli soruşturma sonuçları ile plan ve proje dokümanlarının eksiksiz sunulması; mevcut risklerin nesnel biçimde tespit edilmesi, sorumluluk ilişkilerinin netleştirilmesi, acil ve kalıcı müdahale önceliklendirmesinin yapılması ve mağdur yurttaşların haklarının güvence altına alınması bakımından zorunludur.

Bu doğrultuda, ilgili bakanlıkların ve Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin koordinasyon içinde harekete geçmesi; yol güvenliğinin sağlanması, bakım ve iyileştirme planlarının şeffaf biçimde paylaşılması, teknik ve idari sorumlulukların netleştirilmesi ve yaşam hakkının korunmasına dönük somut, kalıcı ve denetlenebilir önlemlerin alınması hayati önemdedir.

Bu durum, yaşam hakkının korunması yönündeki anayasal yükümlülüklerin yerine getirilmediğini ortaya koymaktadır. Söz konusu sorunların teknik, idari ve hukuki boyutlarıyla incelenmesi, gerekli önlemlerin belirlenmesi ve kalıcı çözüm mekanizmalarının oluşturulması amacıyla bir Araştırma Komisyonu kurulmasını Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

1	MERAL DANIŞ BEŞTAŞ	ERZURUM	
2	ÇİÇEK OTLU	İSTANBUL	
3	HAKKI SARUHAN OLUÇ	ANTALYA	
4	HALİDE TÜRKOĞLU	DİYARBAKIR	
5	ÖZGÜL SAKİ	İSTANBUL	
6	AYŞEGÜL DOĞAN	ŞIRNAK	
7	MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKI	BATMAN	
8	ZÜLKÜF UÇAR	VAN	
9	KAMURAN TANHAN	MARDİN	
10	HÜSEYİN OLAN	BITLİS	
11	SEVİLAY ÇELENK ÖZEN	DİYARBAKIR	
12	YILMAZ HUN	İĞDIR	
14	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	
15	NEJLA DEMİR	AĞRI	
16	FERİT ŞENYAŞAR	ŞANLIURFA	
17	CÉYLAN AKÇA CUPOLO	DİYARBAKIR	
18	İBRAHİM AKIN	İZMİR	
19	KEZBAN KONUKÇU	İSTANBUL	
20	MAHMUT DİNDAR	VAN	